

Краткий агрометеорологический обзор за 1-ю декаду мая 2024 года

На юге и юго-востоке республики наблюдались в основном благоприятные условия для роста и развития *озимой пшеницы*. Выпавшие осадки около и выше нормы в горных и предгорных районах способствовали накоплению влаги в почве. На наблюдаемых участках на юго-востоке у озимой пшеницы отмечается фаза «выход в трубку» - «колошение». Высота растений варьировала от 20 до 57 см. Общее число стеблей на 1 м² составляет от 107 до 566 шт. Состояние озимой пшеницы в основном хорошее.

В южных областях республики завершают посев *яровых зерновых культур*, кроме Алматинской и Жетысуской областей, где продолжаются посевные работы.

В Алматинской области на наблюдаемых участках яровой пшеницы отмечается фаза развития «кущение». Состояние яровой пшеницы в основном хорошее. Высота растений 11-15 см. Качество посевов и состояние растений хорошее. На посевах ярового ячменя отмечается фазы развития «всходы» - «кущение». Среднее число растений на 1 м² составляет 229-274 шт.

На посевах *ярового ячменя* в Жамбылской и Жетысуской областях отмечаются фазы «3-й лист» - «кущение». Состояние ярового ячменя в основном хорошее. Высота растений варьировалась от 9 см до 28 см в зависимости фазы развития. Среднее число растений на 1 м² составляет 102-484 шт.

В Туркестанской области на посевах *ярового ячменя* отмечается фазы развития «кущение» - «появление нижнего стеблевого узла». Состояние ярового ячменя в основном хорошее. Высота растений 16-20 см. Среднее число растений на 1 м² составляет 280 шт.

В Карагандинской области на посевах ярового ячменя в Абайском районе (АМП Агрородок) отмечается фаза развития «3-й лист». Состояние растений отличное. Среднее число растений на 1 м² составляет 170 шт. В Каркаралинском, Бухар-Жырауском и Нуринском районах после предварительной обработки почвы приступили к посеву яровой пшеницы.

В Западно-Казахстанской области на посевах ярового ячменя в Чингирлауском районе (метеостанция Лубенка) отмечается фаза развития «всходы». В Таскалинском и Теректинском районах, вблизи города Уральск и в окрестности метеостанции Новоалексеевка Актюбинской области приступили к посеву яровой пшеницы.

В Урджарском районе Абайской области на посевах яровой пшеницы отмечается фаза развития «всходы» - «3-й лист». Состояние растений хорошее, сорняков нет.

В Уланском, Катон-Карагайском, Глубоковском, Кокпектинском районах Восточно-Казахстанской области приступили к посеву яровой пшеницы и ячменя.

В Келеском районе вокруг агропоста Ошакты и метеостанции Шымкент Туркестанской области у кукурузы отмечается фазы развития «появление 3-го листа» - «появление 7-го листа». Высота растений составляет 42 см. Состояние растений в основном хорошее. Приступили к посеву кукурузы Енбекшиказахском районе Алматинской и в Сарысуком районе Жамбылской областях.

На юге страны приступили к посеву *теплолюбивых культур* (соя, сахарная свекла, хлопчатник, рис). На западе приступили к посеву сафлора, на востоке к посеву семян подсолнечника.

В южных регионах республики повсеместно на посевах *многолетних трав* (люцерна, эспарцет, клевер) наблюдается фаза «появление соцветий» – «цветение».

На конец истекшей декады *не стравлены* пастбища в Таласском и Шуском районах Жамбылской области, в Шетском районе Карагандинской области и некоторые пастбища в Мангистауской области, *сильно* стравлены пастбища в Акжайкском районе Западно-Казахстанской области, *умеренная* стравленность пастбищ наблюдается в Жамбылском районе Алматинской области, в Курмангазинском районе Атырауской области, в Шиелийском районе Кызылординской области, в Мангистауском районе Мангистауской области и в Улытауском районе Улытауской области, на остальной территории пастбища *слабо* стравлены.

Состояние дернины на пастбищах в основном *сырое*, на некоторых пастбищах Западно-Казахстанской, Кызылординской, Туркестанской и Улытауской областей дернина *сухая*.

В первой декаде мая в основных зерносеющих областях страны условия влагонакопления почвы сложились *удовлетворительными* и *оптимальными*, за исключением отдельных районах страны, где отмечались недостаточные условия увлажнения.

2024 жылдың мамыр айының 1-ші онкүндігіне қысқаша агрометеорологиялық шолу

Республиканың оңтүстігінде және оңтүстік-шығысында *күздік бидайдың* өсіп дамуына көбінесе қолайлы жағдай болған. Таулы және тау бөктеріндегі аудандарда нормаға жуық және нормадан жоғары жауған жауын-шашын топырақта ылғалдың жиналуына ықпал еткен. Оңтүстік-шығыста күздік бидай байқаланатын учаскелерде «түтікке шығу» - «масақтану» фазалары байқалған. Өсімдіктердің биіктігі 20 см 57 см дейінгі аралықта болған. 1м² шаққандағы өсімдік сабақтарының жалпы саны 107-ден 566 данаға дейін. Күздік бидайдың жағдайы көбінесе жақсы.

Республиканың оңтүстік облыстарында егін жұмыстары жалғасып жатқан, Алматы және Жетісу облыстарынан басқа аймақтарда *жаздық дәнді дақылдарды* себу науқаны аяқтауда. Алматы облысында жаздық бидай бақыланатын учаскелерде «түптену» даму кезеңі байқалады. Жаздық бидайдың жағдайы көбінесе жақсы. Өсімдіктердің биіктігі 11-15 см. Егіннің

сапасы мен өсімдіктердің жағдайы жақсы. Жаздық арпа дақылдарында «көктеу» - «түптену» даму кезеңдері байқалған. 1 м² өсімдіктердің орташа саны 229-274 дана.

Жамбыл және Жетісу облыстарында *жаздық арпа* егістіктерінде «3-ші жапырақ» - «түптену» фазалары болған. Жаздық арпаның жағдайы көбінесе жақсы. Өсімдіктердің биіктігі даму фазасына байланысты 9 см 28 см дейін болған. 1 м² өсімдіктердің орташа саны 102-484 дана.

Түркістан облысында *жаздық арпа* дақылдарында «түптену» - «төменгі сабақ түйінінің пайда болуы» даму кезеңдері байқалған. Жаздық арпаның жағдайы көбінесе жақсы. Өсімдіктердің биіктігі 16-20 см. 1 м² шаққандағы өсімдіктердің орташа саны 280 дана.

Қарағанды облысының Абай ауданында (Агроқалашық АМП) жаздық арпа егістіктерінде «3-ші жапырақ» даму кезеңі байқалған. Өсімдіктердің жағдайы өте жақсы. Қарқаралы, Бұқар Жырау және Нұра аудандарында топырақты алдын ала өңдегеннен кейін жаздық бидай егуге кіріскен.

Батыс Қазақстан облысының Шыңғырлау ауданында (Лубенка метеостанциясы) жаздық арпа егістіктерінде «көктеу» даму кезеңі орын алған. Тасқала және Теректі аудандарында, Орал қаласының маңайында және Ақтөбе облысының Новоалексеевка метеостанциясының маңайында жаздық бидай егуге кіріскен.

Абай облысының Үржар ауданында жаздық бидай егістіктерінде «көктеу» - «3-ші жапырақ» даму фазалары байқалады. Өсімдіктердің жағдайы жақсы, арамшөптер жоқ.

Шығыс Қазақстан облысының Ұлан, Катонқарағай, Глубокое, Көкпекті аудандарында жаздық бидай мен арпа егуге кіріскен.

Келес ауданының Ошақты агропосты мен Түркістан облысының Шымкент метеостанциясының маңайында *жүгеріде* «3-ші жапырақтың пайда болуы» - «7-ші жапырақтың пайда болуы» даму фазалары байқалады. Өсімдіктердің биіктігі 42 см. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы. Алматы облысының Еңбекшіқазақ ауданында және Жамбыл облысының Сарысу ауданында жүгері егуге кіріскен.

Елдің оңтүстігінде *жылу сүйгіш дақылдарды* (соя, қант қызылшасы, мақта, күріш) егуге кірісті. Батыста мақсары (соя), шығыста күнбағыс себуге кіріскен.

Республиканың оңтүстік аймақтарында көпжылдық шөптер (жоңышқа, эспарцет, беде) егістіктерінде «гүлшоғырлардың пайда болуы» – «гүлдену» фазалары байқалады.

Өткен онкүндіктің соңында Жамбыл облысының Талас және Шу аудандарында, Қарағанды облысының Шет ауданында және Маңғыстау облысының кейбір жайылымдары *оталмаған*, Батыс Қазақстан облысының Ақжайық ауданында жайылымдар *қатты оталған, бірқалыпты оталған* жайылымдар Алматы облысының Жамбыл ауданында, Атырау облысының Құрманғазы ауданында, Қызылорда облысының Шиелі ауданында байқалған,

Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында және Ұлытау облысының Ұлытау ауданында, қалған аумақтарда жайылымдар *әлсіз оталған*.

Жайылымдардағы шымның жағдайы көбінесе дымқыл, Батыс Қазақстан, Қызылорда, Түркістан және Ұлытау облыстарының кейбір жайылымдарында шым құрғақ.

Мамырдың бірінші онкүндігінде ылғалданду жағдайлары *жеткіліксіз* болған елдің жекелеген аудандарын қоспағанда, негізгі астық егетін облыстарда топырақтың ылғалдану жағдайы *қанағаттанарлық және оңтайлы* болып қалыптасқан.